

FEKETE VAGY FEHÉR, MAGYAR VAGY NEM MAGYAR?

SZKA208_29

A VEGYES HÁZASSÁGOK
ÉS A GYEREKEK
IDENTITÁSA

Készítette: Tomory Ibolya
és Binder Mátyás

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIA

8. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangelés, a feldolgozás előkészítése					
I/a Bevezető gondolatok					
A	A tanulók megfogalmazzák gondolataikat a következő kérdésekről: Ki a magyar? Mit jelent magyarnak lenni? 5 perc	Személyes érzések mozgósítása Önkifejezés	Frontális munka – beszélgetőkör		
B	A tanár felírja egy csomagolópapírra az IDENTITÁS szót. A tanulók, előzetes ismereteik alapján megpróbálnak fogalmakat társítani hozzá. Párokban dolgozva, 2-3 percig tartó ötletrohammal gyűjtik a kifejezéshez kapcsolható szavakat. Ezt követően az osztály a csomagolópapírra írva összesíti a párokban előkerült fogalmakat. 10 perc	Korábbi ismeretek rendszerezése Asszociáció Kifejezőkészség Absztrakciós készség	Páros munka – ötletroham Frontális munka – páros szóforgó	Papír és írószer	P1 (Az identitás fogalma) Csomagolópapír Vastag filctollak Ragasztógyurma
II. Új tartalom feldolgozása					
II/a Csoportalakítás					
A B	A tanulók véletlenszerűen összeálló, négy csoportot alakítanak. 5 perc	A következő munka előkészítése Együttműködés	Frontális munka – csoportalkotás		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/b Ki lehet ő?					
A	<p>Két csoport egy-egy fényképet kap (D1), a másik kettő pedig egy-egy önjellemzést (D2). A fényképpel dolgozó csoportok feladata az, hogy néhány írott mondatban összefoglalják benyomásaikat a képükön látható kislányról, és megfogalmazzák, hogy ki lehet ő. Ez alatt a másik két csoport tagjai elolvassák a kapott önjellemzéseket, és megpróbálják elképzelni, milyen lehet külsőre az a gyerek, aki azt írta.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Az empátia mozgósítása</p> <p>Asszociáció Kifejező készség Fantázia Szövegértés</p>	<p>Csoportmunka – közös véleményformálás</p>	<p>D1 (Fényképek) D2 (Önjellemzések) Papír és írószer</p>	
B	<p>A tanár ismerteti azt az alaphelyzetet, amely a D3 mellékletben szereplő család életét jellemzi. A tanulók a tanzániai–magyar vegyes házaspárokról szóló szöveg egy-egy részletét tanulmányozzák. (Mind a négy csoport különböző szövegrésszel ismerkedik.) Aztán megvitatják, hogy vajon inkább tanzániaiak vagy inkább magyarok lesznek-e a családban felnövő gyerekek, és mi az, amitől ez függ majd? Végül a szövegrészek ismertetik a kapott szöveg tartalmát, és megosztják a csoport gondolatait a többiekkel.</p> <p style="text-align: right;">15 perc</p>	<p>A kettős identitás fogalmának megértése</p> <p>Szövegértés Empátia Tolerancia Szóbeli kommunikáció</p>	<p>Csoportmunka – kerekasztal</p> <p>Frontális munka – csoportos szóforgó</p>	<p>D3 (Szövegek) Papapír és írószer</p>	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/c Összevetés, véleményformálás					
A	<p>A benyomások rendezése után az 1. fényképpel és az 1. önjellemezéssel dolgozó csoportok kicserélik egymással a segédletüket, s ugyanezt teszik a csoportok a 2. képpel és 2. jellemzéssel is.</p> <p>Akiknél korábban a kép volt, összehasonlítják saját benyomásaikat a fiú önjellemezésével. Akiknél pedig korábban jellemzés volt, a kapott képet vetik egybe azzal, amilyennek előzetesen képzeltek a gyereket.</p> <p>Ezután leírják, hogy miben egyezett meg várakozásuk a valósággal, és miben különbözött attól. Az osztály közösen megbeszéli a feladat megoldása során szerzett tapasztalatokat.</p> <p style="text-align: right;">15 perc</p>	<p>A valóság és az előzetes várakozás szembesítése</p> <p>Empátia Nézőpontváltás Önreflexió</p>	<p>Csoportmunka – közös véleményalkotás</p> <p>Frontális munka – beszélgetés</p>	<p>D1 (Fényképek)</p> <p>D2 (Önjellemezések)</p>	
B	<p>A csoportok megkapják a „Ki a magyar?” (D4) című, hat részre vágott szöveget. A tanulók önálló olvasás után szóforgó keretében ismertetik meg egymást az elolvasott gondolatokkal.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>A magyar nép sokféle gyökerének bemutatása</p> <p>Empátia Szövegértés</p>	<p>Csoportmunka – mozaik és szóforgó</p>	<p>D4 (Ki a magyar?)</p>	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés					
III/a Összefoglalás					
A	A tanulók párokat alkotnak, és visszatérnek az óra kezdetén felvetett kérdésekre. Röviden megbeszélnek, hogy a megismert példák hogyan alakították a véleményüket? 9 perc	Visszacsatolás az óra elejére Önreflexió	Páros munka – beszélgetés		
B	Ha a B sorban szereplő ráhangolódási formát választották az óra elején, a tanulók a példák ismeretében elgondolkodnak azon, hogy milyen további fogalmakkal lehetne kiegészíteni a csomagolópapírra felírt szavakat. Először csoportokban, majd közösen bővítik tovább a listát. 4 perc	Visszacsatolás az óra elejére Absztrakciós készség Rendszerezés Összefüggéslátás	Frontális munka – ötletbörze		
III/b Házi feladat					
A B	A tanár házi feladatként azt kéri a gyerekektől, hogy fogalmazzák meg véleményüket az alábbi kérdéssel kapcsolatban: Van-e jogunk más néphez tartozónak mondani valakit, mint amilyennek ő érzi magát? 1 perc	Személyes állásfoglalásra készítés Önálló véleményalkotás Kifejezőkészség	Frontális munka – tanári közlés Egyéni munka – esszéírás		

TANÁRI SEGÉDLET

P1 Az identitás fogalma

1. Azonosság. Általános értelemben két tárgy, fogalom, irányzat stb. azonossága.
2. A pszichológiában személyes és társadalmi (pszichikus) közvetítő konstrukció az egyén és a társadalom között, vagyis az állandóság, az azonosság védelme az embernek saját magára és társas-társadalmi környezetére vonatkozóan. ~ nélkül az ember nem képes olyan életvitelre, amely biztosítja a társadalmi viszonyok rendszerének napról napra történő újratermelését, vagy ha kell, a tagadás (a nem azonosság) jegyében való megújulását. Az ~ hiánya betegnek minősíthető állapot, amely során az ember önmagához szubjektum nélkül való dologként viszonyul, az ego (az én) szétesése, elidegenedése stb. jellemzi.

Forrás: Magyar Nagylexikon, Budapest, 2001.